

2403 അടിക്കും അപ്പുറമുള്ള ചില ചിന്തകൾ

മഴക്കാലം കനത്തുപെയ്തതിന്റെ തീരാത്ത ദുരിതങ്ങളിലാണ് കേരളം. തീരവും ഇടനാടും മലയോരവും ഒരുപോലെ അത്യാഹിതങ്ങളുടെ പ്രളയ പ്രവാഹത്താൽ ഭയവിഹവലമായ നാളുകൾ. മഴയുടെ കനപ്പെട്ട തിരിച്ചടികൾക്ക് മുന്നിൽ സന്ദേഹിച്ചു നിൽക്കാൻ മാത്രം വിധിക്കപ്പെട്ട നിസ്സഹായരുടെ നിലവിളികളായിരുന്നു എവിടെയും. ഇത്രയും മഴ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല എന്നതുപോലെ കെട്ടിപ്പൊക്കിയതും കരുതിവെച്ചതും പെരുവെള്ളത്താൽ ചുഴറ്റിയെറിയപ്പെടുന്ന അതിദാരുണ കാഴ്ചകൾ. ഇനിയും തിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത അതിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾ. ദുരന്താനന്തരം മാത്രം സജ്ജമാകുന്ന ദുരന്തനിവാരണത്തിന്റെ അർത്ഥശൂന്യതകൾ. അതെ, ദുരന്തത്തിനൊഴിച്ച് മറ്റൊന്നിനും പറഞ്ഞുതരാൻ കഴിയാത്ത ചില പാഠങ്ങളാണ് കാലവർഷത്തിന്റെ കലിത്തുള്ളൽ നമുക്ക് മുന്നിൽ തുറന്നുവയ്ക്കുന്നത്. അവധാനതയോടെ അതിലൂടെ കടന്നുപോകേണ്ട ബാധ്യതയെക്കുറിച്ചാണ് മാറുന്ന കാലാവസ്ഥയും കേരളത്തിന്റെ ജൈവപ്രകൃതിയിലുണ്ടായിരിക്കുന്ന വ്യതിചലനങ്ങളും പറയുന്നത്. ദുരന്തങ്ങളെ ആ രീതിയിൽ നോക്കിക്കാണുന്നതിന് നമ്മൾ സജ്ജരാണോ?

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ ഭാഗമായുണ്ടാകുന്ന ആഗോള പ്രതിഭാസങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കിടക്കുകയാണ് മൺസൂണിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുണ്ടായ ഈ മാറ്റം എന്ന് മനസ്സിലാക്കുകയാണ് ആദ്യം വേണ്ടത്. എന്നാൽ മാത്രമേ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന് കാരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന മനുഷ്യ ഇടപെടലുകളെക്കുറിച്ച് പുനർവിചിന്തനം നടത്തുന്നതരത്തിൽ ഈ ദുരന്തങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ. ലാറ്റിനമേരിക്കൻ മേഖലയിലെ പസഫിക് സമുദ്രത്തിലെ പെറു തീരങ്ങളിൽ രൂപപ്പെടുന്ന എൽനിനോ പ്രവാഹമാണ് മൺസൂണിന്റെ മാറ്റത്തിന് ഒരു കാരണമായി ശാസ്ത്രസമൂഹം കണക്കാക്കുന്നത്. ഇന്ത്യൻ മൺസൂണിൽ എൽനിനോയുടെ സ്വാധീനം സംബന്ധിച്ച് നിരവധി പഠനങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. സാധാരണഗതിയിൽ നല്ല കാറ്റിക്കുമ്പോൾ സമുദ്രത്തിന് മുകളിലെ ഉഷ്ണജലം മുകളിലേക്ക് മാറുകയും താഴെ തട്ടിലെ തണുത്ത ജലം മുകളിലെത്തുകയുമാണ് ചെയ്യുക. എന്നാൽ, ആറോ ഏഴോ വർഷങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ പെറു തീരങ്ങളിൽ കാറ്റിന്റെ ഗതി മാറും. അതോടെ പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽ രൂപപ്പെടുന്ന ശക്തിയേറിയ ഉഷ്ണജലപ്രവാഹം ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും കറങ്ങിത്തീർത്ത് ഇന്ത്യൻ സമുദ്രത്തിലുമെത്തും. കടലിലെ ചൂടിന്റെയും തണുപ്പിന്റെയും സ്വഭാവങ്ങൾക്ക് എൽനിനോ പ്രവാഹം വ്യത്യസ്തം വരുത്തും. ചിലപ്പോൾ എൽനിനോ ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രത്തിലെത്തുന്നത് വരണ്ട കാലാവസ്ഥയിലായിരിക്കും. ആ മൺസൂണിൽ ശരാശരിക്കും താഴെയേ മഴ ലഭിക്കൂ. ചിലപ്പോൾ എൽനിനോ എത്തുമ്പോൾ ശരാശരിക്ക് മുകളിൽ മഴ ലഭിക്കും. ഓരോ തവണയും എൽനിനോയുടെ വരവിൽ ഇന്ത്യൻ മൺസൂൺ എങ്ങനെ പെരുമാറുന്നുവെന്ന് ശാസ്ത്രജ്ഞർ വിശകലനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്തായാലും ഈ ഉഷ്ണപ്രവാഹത്തിന്റെ സ്വാധീനം കഴിഞ്ഞ കുറേനാളുകളായി ഇന്ത്യൻ മൺസൂണിൽ കാണുന്നുണ്ട് എന്നത് പഠനങ്ങൾ ഉറപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മഴയുടെ സ്വഭാവമാറ്റം നേരിട്ടുള്ള നമ്മുടെ നിയന്ത്രണങ്ങൾക്കും എത്രയോ അകലെയാണ് എന്ന് എൽനിനോ പ്രതിഭാസം ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. അതേസമയം നാം ഓരോരുത്തരുടെയും തൃഷ്ണകൾ പങ്കുചേരുന്ന അതിവേഗ വികസനത്തിന്റെ പല ഘടകങ്ങളും ഈ കാലാവസ്ഥാ മാറ്റത്തിന്

കാരണമായിത്തീരുന്നുണ്ട്. അത്തരം ആസക്തികളെ എങ്ങനെ വിവേകബുദ്ധിയോടെ പിടിച്ചുകെട്ടാം എന്ന് നാമെല്ലാവരും ചിന്തിക്കേണ്ട കാലമാണിത്. ലോകത്തെങ്ങും ഭരണചക്രം തിരിക്കുന്നവർ ഈ വിധമുള്ള ആലോചനകൾക്ക് പ്രാപ്തി കാണിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് ഈ ദിശയിലുള്ള പ്രയാണത്തിന് പ്രധാന തിരിച്ചടി. കേരളം ഭരിക്കുന്നവരുടെയും സ്ഥിതിയും അതുതന്നെയാണ്. ഈ വികസനനാശതയ്ക്ക് രാഷ്ട്രീയ ഭേദങ്ങളില്ല. ഇടതും വലതുമില്ല.

മഴക്കാല ദുരിതങ്ങളിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങിയെത്തി അത് പരിശോധിക്കാം. മഴയിലുണ്ടായ നേരിയ വ്യത്യാസത്തെപ്പോലും ഭയാനകമാംവിധം ഇരട്ടിപ്പിച്ചത് വികസനത്തിന്റെ പേരിൽ നമ്മൾ പടുത്തുയർത്തിയ ചില നിർമ്മിതികളാണ്. ഭരണകൂടം ഇപ്പോഴും ജനങ്ങളുമായി വിലപേശൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും എന്നാൽ അന്താരാഷ്ട്ര വികസിത സമൂഹങ്ങൾ കാലങ്ങളായി തള്ളിക്കളയാൻ തുടങ്ങിയതുമായ അണക്കെട്ടുകൾ എന്ന അതിഭീകര നിർമ്മിതിയാണ് അതിൽ മുഖ്യം. മഴ കൂടിയതോടെ ഇടുക്കി ഡാമിൽ ജലനിരപ്പുയർന്നതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ പ്രശ്നങ്ങൾ തീരുന്നില്ല. 2403 അടി എന്ന പരമാവധി സംഭരണശേഷിയുടെ അടുത്തെത്തിയതോടെ ചെറുതോണി ഡാമിന്റെ ഷട്ടറുകൾ തുറന്നിരിക്കുകയാണ്. വെള്ളം ഒഴുകിപ്പരക്കുമ്പോൾ എന്താണ് സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നത് എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിക്ക് പോലും അവ്യക്തതകൾ ഏറെയുണ്ട്. പ്രവചനാതീതമായ പലതിനും വേണ്ടി സജ്ജമായിരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതെന്ന സ്ഥിതി. ചെറുതോണിയുടെയും ഇടമലയാറിന്റെയും ഷട്ടറുകൾ തുറന്നതോടെ പെരിയാർ കലങ്ങിമറിയുകയും കൊച്ചി നഗരത്തിലേക്കുള്ള കുടിവെള്ള പമ്പിംഗ് പ്രതിസന്ധിയിലാവുകയും ചെയ്തപ്പോൾ വരാനിരിക്കുന്ന പ്രതിബന്ധങ്ങളുടെ ചിത്രം വ്യക്തമായിത്തുടങ്ങി. വാർത്താ മാദ്ധ്യമങ്ങൾ ഇടുക്കിയിൽ മാത്രം ചുറ്റുത്തിരിഞ്ഞതിനാൽ കേരളത്തിൽ ഡാമുകൾ അനേകമുണ്ടെന്ന് നമ്മൾ മറന്നുപോയി. മഴ കനത്തോടെ വിവിധ ജില്ലകളിലായി 24 ഡാമുകൾ തുറക്കേണ്ടിവരുകയും എല്ലാ പുഴകളിലും വെള്ളം കുത്തിയൊഴുകാൻ തുടങ്ങുകയും താഴ്ന്ന പ്രദേശങ്ങളും കൃഷിയിടങ്ങളും വീടുകളും നഗരങ്ങളും വരെ മുങ്ങുകയും ചെയ്തതോടെയാണ് ഇത് ഇടുക്കിയുടെ മാത്രം പ്രശ്നമല്ല എന്ന് കേരളം തിരിച്ചറിയുന്നത്. ഒഴുകുന്ന പുഴകൾക്ക് കുറുകെ നമ്മൾ കെട്ടിയുയർത്തിയ ഡാമുകൾക്കെല്ലാം അത്ര നിർദ്ദോഷമല്ലാത്ത മറ്റൊരു മുഖമുണ്ടെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നത് നല്ലതാണ്. ഇതിൽ എത്ര ഡാമുകൾ അവയുടെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നുണ്ട് എന്നുകുടി സൂക്ഷ്മവിശകലനം ചെയ്യേണ്ട സമയമാണിത്. ജലസേചനവകുപ്പിനും വൈദ്യുതി വകുപ്പിനും അവരുടെ സ്ഥാപനപരമായ ഘടനകൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഒരു പുനർചിന്ത സാധ്യമായിരിക്കില്ല. 'കോൺക്രീറ്റ് അധിഷ്ഠിത വികസനവാദ' സർക്കാരുകൾക്കും അത് അസാധ്യമാണ്. എന്നാൽ മഴക്കെടുതികൾ നേരിടുന്ന നമ്മൾ ജനങ്ങളെക്കിലും ഈ ഭീമൻ നിർമ്മിതികൾ എന്താണ് നമ്മളോട് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് പുനരാലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്തായാലും പ്രളയജലത്താൽ ഒഴുകിപ്പരക്കുന്ന പുഴകൾ ഒഴുകാനുള്ള അതിന്റെ നൈസർഗിക അവകാശത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്നതാണ് ഇപ്പോൾ നമ്മൾ കാണുന്നത്. 'വെള്ളപ്പൊക്കം' എന്ന് വിളിച്ച് അതിനെ ലഘൂകരിക്കാതിരിക്കുക. ചിന്തിക്കുക. ■